

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Elna nuo 1948 m.

KETVIRTADIENIS

Nr. 102(4142)

Anykščiai,

1980 m. rugpjūčio mėn. 28 d.

Kaina 2 kap.

LKP Anykščių rajono komiteto VIII plenumas

Naujais laimėjimais pažymėkime partijos

(IŠ LKP RAJONO KOMITETO
PIRMOJO SEKRETORIAUS
J. PESECKO PRANEŠIMO)

XXVI suvažiavimą

TSKP Centro Komiteto 1980 m. birželio plenumo nutarimai, TSKP Centro Komiteto Generalinio Sekretoriaus draugo L. Brežnevo pranešime išskirti uždaviniai šiame plenumo kiekvienam komunistui, kiekvienam tarybiniam žmogui tampa kovine programa, kuri paskatina dar geriau dirbti, kad kuo sėkmingiau būtų įgyvendintos dešimtojo penkmečio uždutys ir naujais laimėjimais pažymėtas TSKP XXVI suvažiavimas.

Anykščių rajono visose gamybinėse kolektyvų partinėse organizacijose įvyko atviri partiniai susirinkimai, kuriuose komunistai, komjaunuliai ir nepartiniai aktyvistai vedė reiklų, principingą ir konkretų pokalbį, kaip kuo sėkmingiau įvykdyti TSKP CK birželio plenumo nutarimus, toliau gerinti ir tobulinti darbą, įgyvendinant liaudies ūkio, kultūros ir socialinio gyvenimo srityse išskylančius uždavinius. Šiuose partiniuose susirinkimuose taip pat atskleistos pasireiškiančios negerovės, numatytos konkrečios priemonės jų išgyvendinimui.

Atsiliepdami į TSKP CK nutarimą „Apie socialistinį lenktyniavimą dėl TSKP XXVI suvažiavimo deramo sutikimo“, nemaža dalis kolektyvų ir dirbančiųjų šio suvažiavimo garbei prisiėmė papildomus kolektyvinius ir asmeninius socialistinius įsipareigojimus. Tačiau šis vertingas sąjūdis turį įgauti dar platesnį pobūdį. Reikia siekti, kad kiekvienas komunistas ir komjaunuolis būtų prisiėmęs asmeninius įsipareigojimus, skirtus TSKP XXVI suvažiavimo garbei, kad šiai garbingai daliai socialistinius įsipareigojimus prisilimtu kiekvienas gamybinis padalinys ir kolektyvas.

Ruošiantis TSKP XXVI suvažiavimui, pagrįstai turi būti pasidžiaugti ir Anykščių rajono komunistai bei visi darbo žmonės, kurie nemaža pastangų skyrė tam, kad kuo sėkmingiau būtų vykdomi dešimtojo penkmečio planai ir uždutys. Kartu labai svarbu, kaip pabrėžiama TSKP CK birželio plenumo, kritiškai pažvelgti į sragas ir trūkumus, kurių, deja, yra ir ūkininkavimo, ir partinio darbo praktikoje. Kaino tik iš šių pastatų mes orivalome vertinti atliktą darbą, o ruošiantis ateinančioms ir rinkimams partinėse organizacijose bei rajono X plenumo konferencijai numatyti svar-

biausius ir konkrečius rajono partinės organizacijos uždavinius.

Tikslinga pažymėti, jog rajono pramonės įmonių dirbantieji šio penkmečio keturių su puse metų bendrosios produkcijos gamybos planą įvykdė 100,9 proc. ir pagamino viršplaninės produkcijos už 1 milijoną 623 tūkstančius rublių. Produkcijos realizacijos planą jie įvykdė 102,1 proc. ir viršum plano realizavo produkcijos už 2 milijonus 268 tūkstančius rublių. Darbo našumas per šį laikotarpį pramonės įmonėse išaugo 13 proc.

Nemažas darbas atliktas ir kapitalinės statybos srityje. Per keturis su puse šio penkmečio metų rajono statybinės organizacijos atliko statybos montavimo darbų už 55 milijonus rublių. Į rajono liaudies ūkį investuota daugiau kaip 70 milijonų rublių kapitalinių įdėjimų, o per tą laikotarpį žemės ūkiui skirta 38,6 milijono rublių kapitalinių įdėjimų. Todėl buvo įvesta 1 eksploatacija daug naujų gamybinės ir socialinės-kultūrinės paskirties objektų. Rajone per minėtą laikotarpį atiduota naudojimui 28,4 tūkst. kvadratinų metrų bendrojo gyvenamojo ploto, o vien tik kaimo vietovėse pastatyti 652 individualūs gyvenamieji namai.

Rajono prekybos įmonės 4,5 metų mažmeninės prekybos uždutį įvykdė 101,6 proc., o rajono gyventojams suteiktų buitinių paslaugų apimtį per tą laiką išaugo 26,5 proc.

Tačiau teigiamai įvertindami visa tai, kas pasiekta, mes turime kritiškai reaguoti į pasireiškiančius darbo trūkumus. Nežiūrint nemažų pastangų, skirtų gamybos pertvarkymui ir naujos technikos įdiegimui, vis dar neritmingai dirba Anykščių statybinė medžiagų kombinato Rubikių ir Vikonių cechai. Todėl per 4,5 šio penkmečio metus šis kombinatas iki užduties neįstengė pagaminti ir nepateikė vartotojams daugiau kaip 20 milijonų vienetų sąlyginių plytų. Bendrosios produkcijos gamybos planas Statybinė medžiagų kombinate per minėtą laikotarpį įvykdytas 96,8 proc.

Nemažas atsilikimas liaudies ir kapitalinės statybos srityje. Per atitinkamą keturių su puse metų laiką Anykščių statybos ir remonto valdyba, Mechanizuota

kolona, Kilnojama mechanizuota kolona. Tarpkolūkinė statybos organizacija ir Melioracijos statybos montavimo valdyba neatliko rangos darbų už 1 milijoną 924 tūkstančius rublių. Išskyrus tik Statybos ir remonto valdybą, kurioje darbo našumas per tą laiką išaugo 9,8 proc., visos kitos rajono statybinės organizacijos neįvykdė ir darbo našumo kėlimo užduties. Todėl reikia statybinėse organizacijose sudaryti reiklumo ir principumo aplinką, kad pajustumė didesnę partinę ir valstybinę atsakomybę už padėtį šioje liaudies ūkio šakoje.

Rajono pramonės įmonėse, statybinėse organizacijose dar ypač aktualūs darbo drausmės stiprinimo klausimai, nes vien per pirmąjį šių metų pusmetį statybinėse organizacijose susidarė 687 dienos pravaikštų. Daugiausia šių pravaikštų pasireiškė Mechanizuotos kolonos ir Melioracijos statybos montavimo valdybos kolektyvuose.

Svarbi gamybos intensyvinimo ir efektyvumo didinimo priemonė yra gamybos procesų mechanizavimas. Tačiau kai kuriose rajono įmonėse ir organizacijose šiam svarbiam reikalui dar neskiriamas tinkamas dėmesys. Žinant, kad dar sudėtingesnė ir atsakingesnė uždaviniai iškyla statybininkams antrajame šių metų pusmetyje, nes, kaip taisyklė, reikės atiduoti naudojimui daugiau naujų objektų, statybinėse kolektyvuose vadovų, partinių organizacijų sekretorių ir visų komunistų, o taip pat rajono LDT vykdomojo komiteto, Žemės ūkio valdybos specialistų, liaudies kontrolės ir partijos rajono komiteto darbuotojų svarbus uždavinys — sudaryti visas palankias sąlygas statybininkams, kad jie dirbtų kuo našiau. Ypač aktualu rajono pramonės įmonėse, statybinėse organizacijose kolektyvuose kuo geriau panaudoti gamybinius pajėgumus, užtikrinti žaliavų ir medžiagų taupumą, gerinti jų apskaitą ir saugojimą, kuo kruopščiau pasiruošti darbams rudens ir žiemos salygomis. Labai svarbu užtikrinti stabilų ir ritmingą kiekvieno gamybinio kolektyvo darbą.

Visų rajono liaudies ūkio šakų veikla glaudžiai susijusi su ritmingu ir našiu autotransporto darbu. Tačiau Anykščių autotransporto įmonės kolektyvas dar nesu-

Atkakliu darbu atkovokime iš laukų derlių!

RAJONO SPAUDOS CENTRAS „DERLIUS-80“ PRANEŠA:

„Žvaigždės“ negęsta

Draugo pavyzdys visuomet užkrečia. Pernai kombainininku Petru Šiaučiu nuosekliai dar du aukštakalničiai, patekę į 1979-ųjų metų javapjūtės pirmųjų penketuką. Gi šiemet gražią aukštakalničių iniciatyvą, atrodo, pasigavo surdegiečiai. Susumavus antrosios pjūtės savaitės rezultatus, geriausiojo rajono kombainininko gair-

relė vėlgi buvo įteikta Surdegio kolūkieviui javakirčiui Benediktui Masilionui, kuris nuo pjūtės pradžios nupjovė 145 sut. et. hektarus javų, prikūdamas 201 toną grūdų. Antradienio rytą pirmąją radome besidarbaujantį su siloso kombainu... Čia ji ir pasveikino LKP Anykščių rajono komiteto organizacinio skyriaus instruktorius, rajono Spaudos centro „Derlius-80“ narys Algimantas Pūgžlys. Valstybinės žemės ūkio technikos priežiūros inspekcijos viršininkas Benediktas Povilanskas. Kai lietingomis dienomis darbštuolis mechanizatorius negalėdavo dirbti su javų kombainu, jis nesėdėjo rankas sudėjęs, o ėmėsi darbo, pasitelkdamas siloso kombainą.

— Aukštųjų rankų žmogus. Jam patikime pačius atsakingiausius darbus. Sąžiningas, jo darbo tikrinti nereikia. Ką besakyti, per 20 metų sukaupęs nemažą patyrimą, ši javapjūtė jam bene aštuonoliktoji. — pasakoja apie Benediktą Surdegio kolūkievi prirmininkas Albinas Janauskas. Teko Surdegio kolūkyje

lankytis ir pirmosiomis savaitėmis praeitos savaitės dienomis. Mus lydėjęs ūkio vadovas energingai aiškino, rodė, džiaugėsi, kad štai per dieną ūkio kombainininkai prikūlė 300 tonų grūdų. Kartu gėrėjomės tinkama darbu rikiuote ir sparta, eilinių kolūkiečių, mechanizatorių atsidavusiu darbu. Kombainai dirbo pasiskirstę į penkias grupes — po tris. Kas savaitę čia susumuojamą grupių socialistinio lenktyniavimo rezultatai. Nugalojams — gairėlė ir 75 rublių premija. Dabar pirmąją grupę, kurioje dirba Stasys Tidikas, Rimantas Mankulys ir rajone pirmaujantis kombainininkas Benediktas Masilionis.

Pirmąjį Surdegio kolūkievi javakirčių kombainus jau papuošė pirmosios žvaigždutės, bylojančios, kad jų šeimininkai jau prikūlė pirmuosius šimtus tonų šiųmečio derliaus. Ant Benedikto Masilionio kombaino jų net dvi. Įveikdami gamtos kaprįžus, nugaldami klūtis, joms priešpastatydami valią ir ryžą, surdegiečiai jau atkovojo derlių nuo 627 hektarų ploto.

J. JUNEVIČIUS
Rajono spaudos centro „Derlius-80“ narys

Pjūtės baruose — jaunimas

Javapjūtėje-80 trūsia penkiasdešimt trys jaunieji rajono kombainininkai, kurie stengiasi neatsilikti nuo vyresniųjų draugų. Ir nors vienam kitam dar trūksta patyrimo, tačiau, komjaunuoliško ryžio, jaunatviškos energijos per akis. Dvidešimt penktą gyvenimo vasarą pažymėdamas, dabar stropiai ir atkakliai darbuojasi „Aukštakalni“ kolūkievi mechanizatorius-kombainininkas Jurijus Politovas. Pjūtės pradžioje netyčia prasitarė: „Geriausiojo jaunojo rajono kombainininko gairėlė ir šiemet tikiuosi iškovoti“. Žodžiams buvo pagrindo, nes savąjį laukų laivą pjūčiai Jurijus ruošė kaip laikrodį. Bet už pirmąją savaitę LLKJS Anykščių RK antrasis sekretorius K. Morkvėnas

gairėlę įteikė Levaniškio kolūkievi kombainininkui Vladui Bieliūnui. Gi šį antradienį šios gairėlės savininku tapo Jurijus Politovas, nupjovęs 96 sut. et. hektarus javų ir prikūlęs 155 tonas grūdų. Levaniškioje Vlado Bieliūno sąskaitoje — 123 tonos grūdų. Darbštumu pjūtės baruose pasižymi ir Naujasodžio tarybinio ūkio kombainininkas Stasys Bytautas.

Nemaža jaunuolių šiemet pirmą kartą atsisėdo už kombaino vairą, pirmuosius darbo įgūdžius įgis itin nelengvomis šiųmetinėmis sąlygomis. Jų tarpe — septyniolikmetis Antanas Čekanauskas iš „Vienybės“ kolūkievi ir kiti.

Kovoje už derlių svarus rajono komjaunuolių darbo indėlis.

A. Jonaitis

Pirmaujantys rajono kombainininkai šių metų rugpjūčio 25 d.

Ūkio pavadinimas	Kombainininko pavardė, vardas	Kombaino markė	Nupjovė sut. et. ha javų	Pamainos dirb. sut. et. ha	Prikūlė tonų grūdų
Surdegis	Masilionis Benediktas	SK-5	145	11,2	201
Surdegis	Labakojis Antanas	SK-5	137	10,5	179
„Gimtoji žemė“	Staševičius Antanas	SK-5	112	10,2	165
„Už taiką“	Zvirblis Vladas	SK-5	124,3	8,3	143,7
„Aukštakalni“	Šiaučius Petras	SK-5	105	6,9	173

Pirmaujantys rajono jaunieji kombainininkai

„Aukštakalni“	Politovas Jurijus	SK-5	96	6,3	155
Levaniškis	Bieliūnas Vladas	SK-5	69,5	5,9	123
Naujasodžio t. ūkis	Bytautas Stasys	SK-5	94,6	6,3	107,8

Naujais laimėjimais pažymėkime partijos XXVI suvažiavimą

Atkelti į priekį

dar mažai telkia paslaugų, ne visur užtikrinama gera gyventojų aptarnavimo kultura.

Ryžtingai šalinti minėtus trūkumus ir spragas — svarbus Raikopasajungos ir bulties tarnybos kolektyvų vadovų, partinių ir kitų visuomeninių organizacijų uždavinys.

Rajono žemės ūkio darbuotojams ir toliau išliks labai aktualus uždavinys — panaudoti visas galimybes grūdų gamybai didinti ir tvirtai pašarų bazę sudaryti.

Šių metų derliaus nuėmimo metu ūkių žemdirbiams ir specialistams teks įdėti daug pastangų, parodyti nemažą lankstumą ir sugebėjimą, kad atsižvelgiant į sudėtingas gamtines sąlygas, būtų laiku ir be nuostolių sudorotas užaugęs laukuose derlius.

Ūkių vadovams ir specialistams, pirminėms partinėms organizacijoms reikia pasiekti, kad sklandžiai ir darniai dirbtų visos mechanizuotos grandys, kad paskui kombainus laukuose dirbtų mechanizatoriai — šiaudų tvarkytojai, o po to aktyviau įsijungtų į darba ražėnų skutėjų, kad lygiagrečiai ypatingas dėmesys būtų atkreiptas tvarkingam grūdų išsaugojimui sandėliuose.

Tikslinga pažymėti, kad gerai doroja derlių ir pirmąją įvairpūtę Svėdasų, Levaniškio, „Gimtosios žemės“, „Aušros“, „Aukštakalnių“, „Gintaro“, „Lenino kelių“ kolūkių, Sodiniškystės tarybinio ūkio žemdirbių, o „Anykščių šilėlio“, Černiachovskio, „Gintaro“, „Pirmyn į komunizmą“, Surde-

gio, Svėdasų kolūkiuose organizuotai tvarkomi šiaudai. Tačiau dar lėti įvairpūtės darbų tempai Jakšiškio ir Naujasodžio tarybinuose ūkiuose. Reikalinga spartinti šių darbų tempus „Nevėžio“, K. Staro, „Puntuko“, M. Melnikaitės bei „Ateities“ kolūkiuose. Labai svarbu užtikrinti veiksmingesnę derliaus nuėmimo darbų kokybės kontrolę, į šį darbą aktyviau nukreipti liaudies kontrolierius ir komunistus.

Dabar taip pat reikia panaudoti visas galimybes pašarų gamybai toliau didinti. Būtinai pasekti Levaniškio kolūkio žemdirbių vertingą iniciatyvą, kurie pradėjo gaminti žolės kapojus. Šio vertingo pašaro atsargas tikslinga sukaupti ypač tuose ūkiuose, kurie turi žolės milijūnų agregatus.

Silosos gamybai tikslinga racionaliau panaudoti ne tik kukurūzus, bet ir žaliosios masės rezervus iš neaudmeninių plotų, iš atolo, taip pat šiaudus, pelus, cukrinių ir pašarinių runkelių lapus bei daržovių atliekas.

Kolūkių ir tarybinių ūkių vadovai ir specialistai, pirminės partinės organizacijos turi sutelkti visų žemdirbių pastangas ir padaryti viską, kad su mažesniais nuostoliais sudorotume linų, bulvių, cukrinių runkelių derlių, sėkmingai įvykdymė šių kultūrų gamybos ir pardavimo valstybei planus.

Pastarųjų dviejų metų sunkumai pašarų gamyboje turėjo neigiamos įtakos vykdant gyvulininkystės produktų gamybos uždavimus. Ypač buvo sunkus praėjus 1979–1980 metų gyvulių žiemojimo laikotarpis. Tačiau dėka pagalbos, kurią mums suteikė TSKP ir LKP Centro Komitetai, Tarybinė

vyriausybė, o taip pat dėka priemonių, kurias įgyvendino partijos rajono komitetas ir rajono vykdomasis komitetas, Žemės ūkio valdyba, ūkių pirminės partinės, profsąjunginės ir komjaunimo organizacijos, ūkių vadovai, specialistai ir gyvulininkystės fermų darbuotojai, Anykščių rajonas už praėjusio žiemojimo laikotarpio pasiekus gyvulininkystės srityje rezultatus trečioje respublikos rajonų ekonominėje grupėje iškovojo trečiąją vietą.

Keturių šio penkmečio metų pieno pardavimo valstybei planas su papildoma užduotimi mūsų rajone įvykdytas 105,2 proc., o mėsos pagrindinis planas — 100,9 proc. Sėkmingai įvykdyti ir šių produktų keturių metų gamybos planai: pieno — 101,8 proc., mėsos — 100,9 proc. Tačiau esama ir nemaža sunkumų ir dar neišspręstų problemų. Šiais metais kai kuriuose rajono ūkiuose žymiai sumažėjo gyvulių produktyvumas. Štai per šiuo metų pirmąjį pusmetį, lyginant su pernykščiu metų atitinkamu laikotarpiu, rajono ūkiuose primelžta 7 proc. pieno mažiau, mėsos gamyba sumažėjo net 14 proc., o dėl to sumažėjo ir pieno bei mėsos pardavimas valstybei.

Didelis atsilikimas mėsos pardavimo srityje šiais metais pasireiškė Levaniškio, Skiemonių, „Už taiką“, „Atžalyno“, Kurklių kolūkiuose ir Naujasodžio tarybiname ūkyje, o parduodant pieną valstybei atsiliekantių ūkių — „Ateities“, „Aukštakalnių“, „Puntuko“ kolūkiai. Todėl šiuo ir kitų ūkių vadovai, specialistai neturi taikytis su aplaidumu pasireiškimais, gyvulių šėrimo ir priežiūros reikalavimų pa-

žeidimais. Nepateisinama ir tai, kad sprendžiant mėsos gamybos didinimo uždavinius, atskiruose ūkiuose nesiskiriamas rūpestingas dėmesys kiaušinių ūkiui vystyti. Andrioniškio, „Ateities“, Surdegio, „Vienybės“ kolūkiuose, Jakšiškio tarybiname ūkyje, šiemet, palyginus su praėjusiais metais net 10–18 procentų sumažėjo kiaušinių skaičius.

Negalima taikstyti su tokiais faktais, kai dėl aplaidumo patiriami nemaži gyvulių netekimo nuostoliai.

Nuolatinį dėmesį reikia skirti ir gyventojų asmeninio ūkio galimybės uždavinys — panaudoti gyvulininkystės produktų supirkimams didinti. Turi būti kur kas didesnė pagalba skiriama kaimo gyventojams, įsigijant gyvulius, apsirūpinant pašarais.

Kovinis kaimo partinių, profsąjunginių ir komjaunimo organizacijų uždavinys — sutelkti visus gyvulių augintojų ir socialistinio lenktyniavimo sąjūdį, siekiant visokeriopai didinti gyvulių produktyvumą, efektyviai naudoti jų šėrimui pašarus, kovoti už aukštą gamybos kultūrą fermose. Reikia plačiau gyvulininkystės darbuotojų tarpe paskleisti pirmųjų patyrimą, diegti praktikoje jų darbo metodus, didinti darbo našumą, gerinti gyvulininkystės produkcijos kokybę.

Ruošiantis partijos XXVI suvažiavimui, tikslinga pažymėti, kad partijos rajono komitetas atliko nemažą darbą, siekdamas tobulinti pirmųjų partinių organizacijų ir partinių grupių darbo stilių ir metodus, visokeriopai gerinti organizacijų ir idėjinę-auklėjamąją darbą, didinti jo konkretumą ir dalykiškumą.

Per laikotarpį, praėjusį nuo partijos XXV suvažiavimo, rajono partinė organizacija dar labiau sustiprėjo organizaciniu ir idėjinio atžvilgiais, išaugo komunistų aktyvumas, padidėjo jų atsakomybė už reikalus darbo kolektyvuose. Pirminės partinės organizacijos didesnį dėmesį dabar skiria priimamų nutarimų konkretumui ir turinėjumui, jų vykdymo kontrolei gerinti. Ne tik pagausėjo savo narių skaičius, rajono pirminės partinės organizacijos, bet ir pagerėjo kokybinė komunistų sudėtis. Dabar 62,1 procento komunistų turi įgiję aukštąjį arba vidurinį išsilavinimą, o tas įgalina komunistus veiksmingiau spręsti sudėtingas ekonomikos ir kultūrinio darbo problemas, stiprinti jų poveikį idėjiniam ir doroviniam dirbančiųjų auklėjimui. Komunistų gretoje turime daug darbo pirmųjų, aktyvių visuomenininkų, kurie rodo sektiną asmeninį pavyzdį darbe.

Tačiau greta teigiamų laimėjimų, kai kurių kolektyvų pirminės partinės, profsąjunginės ir komjaunimo organizacijos bei administracijos dar nesiskiria deramo dėmesio socialistinio lenktyniavimo organizavimui gerinti ir tobulinti, šio sąjūdžio veiksmingumui ir viešumui užtikrinti. Neretai socialistiniuose įsipareigojimuose neatšipindži kokybiniai rodikliai, o nuolatant lenktyniavimo nugalėtojus ne visada analizuojama atskirų kolektyvų ir darbuotojų veikloje pasireiškusi atsilikimo priežastys.

Reikia ateityje gerinti ideologinio darbo turinį ir formas, siekti, kad šis darbas būtų glaudžiai siejamas

su gyvenimu. Ypač svarbu skirti didesnį dėmesį darbo žmonių marksistinės-lenininės pasaulėžiūros formavimui, ateistiniam darbui stiprinti. Būtinai visokeriopai remti ir plačiai diegti vertingas darbo kolektyvų ir pirmųjų iniciatyvas, kiekviena kolektyve sudaryti sveiką atmosferą, savitarpio reiklumo, atsakomybės už viso kolektyvo darbo rezultatus aplinką. Tikslinga organizuoti gamybinių brigadų ir barių lenktyniavimą dėl tėsės vadintų TSKP XXVI suvažiavimo vardu. Šio darbo organizavimo iniciatorių turi tapti pirminės partinės organizacijos.

Šiuo metu prasidedantys ataskaitiniai-rinkiminiai susirinkimai pirminėse partinėse organizacijose turi padėti toliau tobulinti partinių būry ir komitetų darbo stilių, formas ir metodus, stiprinti komunistų tarpe partinę drausmę, didinti partinių grupių, cehinių ir pirminių partinių organizacijų kovingumą.

Pasiruošimas TSKP XXVI suvažiavimui turi tapti galiniu stimulu gerinant visą politinį-masinį darbą. Partinės organizacijos privalo sustiprinti veiklą, siekiant darbo kolektyvuose plačiau propaguoti TSKP CK birželio plenumo medžiagą, TSKP CK Generalinio Sekretoriaus draugo L. Brežnevo pranešimo teiginius. Tam tikslui būtina plačiau panaudoti užsiėmusius partinio ir komjaunimo politinio švietimo bei ekonominio mokymo sistemoje, organizuoti paskaitas, pranešimus ir pokalbius darbo kolektyvuose, išaiškinant pagrindinius dešimtojo penkmečio rezultatus, tikslus ir uždavinius atečiai.

Iš plenumo dalyvių minčių, pasiūlymų

Nors treči metal iš eilės nepalankūs žemdirbiams, bet „Gimtosios žemės“ kolūkio kolektyvas sėkmingai vykdo gamybos uždavimus, — pažymėjo, kalbėdamas plenume, šio kolūkio pirmininkas A. ABRASKEVICIUS. — Linų pluošto pardavimo penkmečio uždavotį kolūkis įvykdys 136 procentais, mėsos — 100, pieno — 101 procentu. Per penkmetį kolūkyje 43 procentais išaugo gamybos fondai, 15 procentų padidėjo pajamos, tenkančios vidutiniškai kiekvienam naudmenų hektarui. Toli pažengta vidutiniškas gamybos koncentracijos ir specializacijos keliu. Visa kolūkio karių banda — 900 gyvulių — bus laikoma Juozapavos sektoriuje, kur pastatytas stambus karvių kompleksas. Okiniu būdu statoma 300 vietų veršė, kurią jau šį rudenį numatyta atiduoti eksploatacijon. Naujame tvarte pagerės veršelių laikymo sąlygos, bus išauginamas sveikesnis ir produktyvesnis bandos papildymas.

Vykdydami statybas ūkio būdu, ūkių vadovai susiduria su keliama krūva stoka. Statybinės organizacijos nesirūša šios technikos skolinai, kad nesutrūktų darbai jų statybos aikštelėse. Kalbėtojas nuomone, būtų tikslinga, kad rajoninis gamybinis „Zemūktėchnikos“ susivienijimas arba Tarpkolūkinė statybos organizacija įsigytų kramus, kurie būtų skirti ūkiams išnuomoti.

Kalbėtojas pareiškė priekaištus melioratoriams dėl lėtal vykdomo kolūkio žemių sausavimo projekto.

Anykščių Kilnojamosios mechanizuotos kolonos mūrininkų brigadininkas T. GRUDIS savo pasisakyme pažymėjo, jog TSKP CK birželio plenumo išdavas buvo apsvaistytos kolonos pirminės partinės organizacijos susirinkime. KMK komunistai išreiškė pasiryžimą kovoti su negerovėmis, tobulinti darbų organizavimą, stiprinti darbo drausmę. Pastaruoju metu, sutelkus daugiau darbininkų, paspartėjo darbai Svėdasų vidurinės mokyklos priestato statyboje. Aikštelės kolektyvas stengiasi šį objektą laiku atiduoti eksploatacijon.

„Vienybės“ kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorius B. RIMKUS pažymėjo, jog šio kolūkio komunistai atvirame partiniame susirinkime aptarė uždavinius, kurie iškyla žemdirbių kolektyvui, ruošiantis sukurti TSKP XXVI suvažiavimą. Vienybietis kolektyvas gana sėkmingai vykdo penkmečio uždavimus. Siemet kolūkio gyvulių augintojai pasiekė neblogų rezultatų pieno gamyboje, didindami karių produktyvumą. Partiniame susirinkime buvo iškelti ir trūkumai: nepakankamai efektyviai panaudojamos kultūrinės gamyklos, lėtokai gaminami pašarai, maži penimų galvijų priešoriai. Komunistai ir nepartiniai kolūkiečiai pateikė konkrečius pasiūlymus, kaip išgyvendinti šias negeroves, siūlė didinti kolūkio specialistų asmeninę atsakomybę už jiems patikėtus darbus.

Vienybietis prisilėmė papildomus socialistinius įsi-

pareigojimus, skirtus TSKP XXVI suvažiavimui. Šio penkmečio grūdų pardavimo uždavotį jie pasiryžę įvykdyti 106 procentais, cukrinių runkelių — 103 procentais, pieno ir mėsos gamybos planus įvykdyti atitinkamai iki gruodžio 15 ir 20 dienos.

Anykščių ryšių mazgo viršininkė Z. STANIULIENE plenumo papasakojo apie ryšinių pastangas geriau patenkinti rajono darbo kolektyvų ir gyventojų poreikius. Dešimtojo penkmečio metais buvo tobulinama rajono telefono ryšių sistema. Šį darbą numatoma tęsti ir vienuoliktajame penkmetyje.

Kalbėtoja pareiškė priekaištus rajono statybinių organizacijų — MSMV, SRV, TSO ir kai kurių ūkių vadovams už tai, kad jie organizuoja žemės kasimo darbus, nesuderinę su revizininkais, ir todėl kartais pažeidžia ryšių kabelius. Dėl to ištisų gatvių, apylinkių gyventojams bei įstaigoms nutraukiami telefono ryšiai.

Ryšių mazgo viršininkė pranažino, jog dalis ryšių gedimų, ypač kaimo vietovėse, pašalinama neoperatyviai. Tačiau Anykščių linijū techninio cecho darbuotojai susiduria su sunkumais, neturėdami tvirtesnių gamybinių bazės. Artimiausiais metais tikslinga būtų sudaryti projektą ir skirti lėšas šios bazės statybai.

Apie Anykščių melioracijos statybos montavimo valdybos kolektyvo pastangas vykdyti žemių melioravimo darbų programą, šio kolektyvo prisiimtą papildomus socialistinius įsipareigojimus

sutinkant artėjantį TSKP XXVI suvažiavimą plenumo papasakojo šios valdybos suvirintojas A. IVASKEVICIUS. Jis pažymėjo, jog labiausiai patyrę, drausmingi, pareigingi valdybos mechanizatoriai įveikia kliūtis, sugeba įvykdyti ir viršyti darbų uždavotus ir nepalankių orų sąlygomis. Jau įvykdė asmeninę penkmečio uždavotį ekskavatorininkai Bronius Dapšys, Petras Mukulys, traktorininkas Juozas Stasiukaitis ir kiti — daugiau kaip 60 valdybos mechanizatorių. Šių pirmųjų pastangų dėka buvo pirmajame pusmetyje atiduoti eksploatacijon plane numatyti melioracijos objektai. Tikslinga plačiau diegti pirmųjų patyrimą, gerinti darbų organizavimą visuose vykdomuose projektuose.

Sėkmingai vykdo produkcijos gamybos ir realizavimo uždavotus šiame penkmetyje vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ kolektyvas. Apie tai plenumo kalbėjęs šio susivienijimo direktorius J. MAKSTELE pažymėjo, jog pastaraisiais metais visas gamybos prieaugis susivienijime gautas darbo našumo didinimo sąskaita. Šiame penkmetyje vyndariai techniškaiperginklavo svarbius gamybos barus, įdiegė daug efektyvių racionalizatorių pasiūlymų. Įmonėje įdiegta kokybės valdymo sistema. Siekti geresnių rezultatų vynu gamintojams padeda socialistinis lenktyniavimas su tos pačios šakos įmonių kolektyvais.

Vienuoliktajame penkmetyje susivienijime numatoma

toliau modernizuoti gamybą. Kalbėtojas nuomone, susivienijimo darbininkams artimiausiais metais reikėtų statyti daugiau gyvenamųjų namų, negu numatoma perspektyviniame įmonės socialinio vystymo plane.

Anykščių statybinių medžiagų kombinato kadru skyriaus viršininkas, pirminės partinės organizacijos sekretorius J. VINCIONAS papasakojo plenumo apie tai, kaip šio kombinato kolektyvas vykdo X penkmečio uždavotus. Sėkmingai dirba darnus smėlio flotavimo cecho kolektyvas, viršijantis savo socialistinius įsipareigojimus, tiekiantis aukštos kokybės žaliavą stiklo pramonės įmonei, „Ekrano“ gamyklai. Tačiau plytas gaminantys kombinato cechai trejais pastaraisiais penkmečio metais jiems skirtų uždavotų neįvykdė. Būta objektivių klaidų: per vėlav pradėtas eksploatuoti naujas molio karjeras Rubikių ceche, o Vikonyse naujam karjerui buvo parinkti prasto molio klodai. Nemaža technikos šiuose cechuose reikia atnaujinti. Šių cechų kolektyvuose dar neišgyvendinti darbo drausmės pažeidimai. Reikėtų plytų ir drėnažo vamzdelių gamintojams daugiau statyti gyvenamųjų namų, o Vikonyse įrengti vaikų darželį.

Kalbėjęs plenumo rajono LDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas, plano komisijos pirmininkas S. PUIKYS pažymėjo, jog X penkmečio metais, vykdydami TSKP XXV suvažiavimo nutarimus, rajono pramonės įmonių kolektyvai įdėjo daug

pastangų darbo našumui kelti, gamybos efektyvumui didinti. Todėl daugumoje rajono pramonės įmonių sėkmingai vykdomos šio penkmečio produkcijos gamybos ir realizavimo uždavotys.

Kalbėtojas pabrėžė, jog būtina taupyti kuro, energijos, medžiagų išteklius, mažinti darbo laiko nuostolius. Šiuo požiūriu stambių trūkumų neišvengta Statybinių medžiagų kombinate, kur pereikvota kuro ir energijos, sukaupti dideli viršnormatyviniai medžiagų likučiai. Susirūpinimą kelia Anykščių autotransporto įmonės veikla. Šios įmonės atsilikimas nuo penkmečio uždavotų vykdymo tolydžio didėja.

S. Puikys analizavo rajono statybinių organizacijų veiklą. Jis pažymėjo, jog pernai, lyginant su ankstesniais metais, šiose organizacijose padidėjo darbo laiko nuostoliai, pagausėjo pravaikštų. Jis nurodė konkrečias darbu organizavimo spragas, pasireiškusias SRV ir kitų statybinių organizacijų veikloje, kritikavo KMK už prastą atliekamų darbų kokybę, autorinės priežiūros nurodymų statybų objektuose ignoravimą.

Nuo ateinančių metų, pažymėjo S. Puikys, statybinių darbus bus vertinamas pagal atiduotus eksploatacijon objektus. Ruošiantis šiam svarbiui ūkinės veiklos pertvarkymui, būtina pagerinti darbų organizavimą, plačiau įdiegti kompleksinės mechanizacijos priemones. Stiprinant darbo drausmę statybose, lemiamą reikšmę turi asmeninis organizacijų ir barių vadovų bei specialistų pavyzdys.

Svarstyti klausimą plenumas priėmė nutarimą.

Kai kovo mėnesyje mūsų laikraštyje Nr. 38 buvo atspausdintas mano straipsnis „Paauklystės metai“, gavau keletą laišku iš tėvų, auklėtojų ir... net iš pačių paauglių. Tai, žinoma, džiugu, kad medžiaga palietė, sudomino. Kartu supratau, kad yra kai kurių neaiškumų. Suprantama, tai dėsninga, nes auklėjimo tema neišsamiama. Ji neturi dugno. Stai trijų vaikų mama Aldona T. rašo: „Tai mes, suaugę, kalti, kalti vaikų bendraamžiai, kad dar yra būriai besibastančių, dykinėjančių ir blogai besielgiančių paauglių. Kalti, kad yra jaunų chuliganų, girtuoklių, padaužų. Jei bus vaikams linksma, įdomu, gera mokykloje ir namuose, tai jie niekur nesiblašks!“.

Klasės vadovė Virginija J. pastebi: „Juk yra vaikų, kurie, rodos, ir šeimas normalias turi, ir tėvai negirtuokliai, ir namuose viskas gerai, ir mokykloje juos mvi ir gerbia mokytojai, o jie prie savo bendraamžių klasėje nepritampa ir gana. Atrodo, jie lyg nepastebi vaikų, greit supyksta, nenori bendrauti. Būna, kad žiūri iš aukšto į savo bendraamžius, save laiko suaugusiu, nors jam ar jai dar tik keturiolikai! Kaip tokius suprasti? Kaip jiems padėti? Kaip įtraukti juos į kolektyvo gyvenimą?“.

Daug tlesos yra mamos žodžiuose, bet ne viskas tiesa. Auklėjime rezultatai bus tik tada, jei auklėtojas veikia, nori, o vaikas stengiasi, nori įveikti sunkumus. Pats veikia ta linkme. Aplamai, negali būti ir nėra žmogaus

(vaiko ar suaugusio), jei jame nėra tvirto lydinio — veiksmo (poelgio) ir atsakomybės. Mama kaltina tik suaugusius ir paauglius draugus (gerus), o blogus paauglius laiko lyg auką, lyg jie vargšai niekuo nekalti. Taip, aš sutinku, kad jie „vargšai“, ir dideli, bet čia nemaža dalis jų pačių kaltės. Atsakomybės nuėmimas auklėjime daro didžiausią žalą! Dar nebuvo ir nėra žemėje tokio mokytojo, kuris išauklėtų tą, kuris nenori pats auklėtis, nenori būti geresniu.

Jam per vieną ausį įėjo, o per kitą išėjo sergancio draugo prašymas, mokytojo patarimai, pamokymai? Laiku tai pastebėti ir padėti vaikui pasveikti nuo to kurtumo labai labai svarbu auklėjime. Bet, žinoma, to pastebėti negali „kurčias“ tėtė ar „kurčia“ mama. Tokie tėvai tik padės vaikui augti negeram ir nedoram. Bet jau paaugęs ar suaugęs žmogus visada turi galimybę pats susitoti, pats susimastyti, pats pasukti kitu keliu. Tik pats! Juk negali žmogus nusiūti rūkyti, jei

tik materialinių gėrybių, bet ir dvasinių. Duodame kartais taip besaikius, kad apie koją nors vaiko įtaką, jo dalyvavimą tų gėrybių kūrime negali būti ir kalbos. Vaikas nespėja suvaldyti. Auga tik varietojas. O kur kūrėjas? Kur darbininkas? Seimose turėtų būti kuklumas, mokėjimas nekliaklupsčiauti daiktams. Tegul bus namuose daugiau vietos knygai, minčiai, svajonei. Jokie baldai, jokie brangūs daiktai negali užpildyti dvasinės tuštumos. Vaikai, dvasiškai turtingi tėvų, labai retai reikalauja

ti, nes jam reikia visų pranešti, kad turi „daiktą“, todėl lekia, kaip beprotis... Dalinantis mintimis su auklėtoja, reikia nepamiršti, kad žmogaus vystymasis formuojasi pagrindinio poreikio patenkinimo pagrindu. Todėl ir žmonės tokie įvairūs, ir vaikai klasėje labai skirtingi, nes skirtingi jų pagrindiniai poreikiai. Dėl tos priežasties ir vaikai seimose skirtingi, nors tėvai ir sako: „Mes visus vienodai auklėjome. Kas čia yra?“.

Svarbiausia auklėjime — tai emocinių santykių for-

turi juos, tai ne tik teigiamas, bet ir neigiamas. Je vadovaujasi tik dabar veikiama jausmais. Iš tokių vaikų tarpo ateityje dažnai formuojasi alkoholikai. Tokiems vaikams reikalinga nuolatinė priežiūra. Reikia, kad kažkas už juos spręstų, nurodytų, ką reikia daryti.

Gali vaikai turėti ir pažeistą emocinio kontakto poreikį, jei gimę vaikai yra vyresniųjų pamiršti, niekas neprieina, nepašnekina, neužiima su jais, tai tas emocinio bendravimo poreikis ir neišsivysto. Tokie vaikai gali būti žiaurūs gyvūnų atžvilgiu. Ne dėl džiaugsmo, o kad nesupranta gyvūnų pergyvenimo. Jie dažnai mus stebina savo nesuprantamumu. Jie vystosi vien tik savyje, iš savo poreikių išsivadami. Ir užaugę gali nedirbti, sėdėti seniems tėvams ant sprando, nes nesupranta tėvų pergyvenimų. Ypač sunku tiems vaikams lytinio brendimo metu. Dažnai jie pereina į fantazijos sritį. Tokius vaikus sunku suprasti, nes jie ginasi prieš bet kokią mėginimą juos suprasti. Ir daroma klaida, kai bandoma priversti juos išsipasakoti. Reikia gerbti jų suverenitetą. Kartais jie ir patys gali išsipasakoti apie savo pergyvenimus, pavyzdžiui, kecionėje, turistiniame žygvyje, nepažįstamam žmogui. Visai neįvertinami ir neprašomi. To reikia siekti.

nekeliai 4 pusl.

Visada sudėtinga ir nelengva

Nėra kalbos, suaugusiųjų gyvenimo būdas, pažūros, įsitikinimai, vertinimai, žodžių ir darbų vienybė, meilė darbiui, žmonėms, pagarba ir vienas kito supratimas šeimoje, sugebėjimas aukotis, atleisti, padėti ir kita labai svarbi. Tai daro be galo didelę įtaką vaikams, jų auklėjimui. Visa tai dažniausia gimdo didžiausią mūsų padėjimą auklėjime — tėvų ir vaikų dvasinį bendrumą. Kai yra tas bendrumas, tai visada tėvai supras savo vaikus, o vaikai — savo tėvus. Supras vieni kitų norus, siekimus, troškimus, veiklos motyvus, elgesį. Kai to nėra, tai ir poveikio įtakos vieni kitiems nėra. Juk dar neretai girdime sėlvar-to ir širdgėlos žodžius: „Aš jam sakau vieną, o jis daro kita. Nesupranta ir gana!“. Taip, nesupranta. Nors tėvas ir vaikas kalba ta pačia kalba, taria tuos pačius žodžius. Nesupranta, nes nėra dvasinio bendrumo. Nėra noro suprasti. Yra tik tuštuma, kažkoks dvasinis kurtumas. Sako tokiais atvejais: „Kurčias kaip keltas“. Visai, nors klausia gali būti ir geriausia. Čia svarbu širdies klausia, sąžinės — visa tai, kas daro žmogų tikruoju žmogumi. Tokio pobūdžio kurtumą, man atrodo, gimdo egoizmas, tėvų nesugebėjimas rūpintis ne tiek materialine vaikų gyvenimo puse, kiek jų dvasiniu gyvenimu.

Kada gi atsiranda paaugliui, suaugusiam žmogui ta žiauri egoizmo forma — dvasinis kurtumas, kuris kitiems labai nemalonas, o pačiam žmogui — pragaištingas? Gal dar vaikystėje, kai mažas žmogus pirmą kartą apsimetė, kad negirdi, kai jį šaukia sena ir kantri bobutė? O gal mokykloje, kai

rūkys. Nerūkys, kai mes rūkyti. Tada jau jis bus kitoks — nerūkantis.

Juk nereti atvejai, kai vaikai būna geresni už tėvus. Ar čia ne pačių vaikų didžiausias nuopelnas? Tai klausimas sudėtingas. Tačiau atsakymas gal gali pačių vaikų maksimalizme. Jis sudaro galimybes pasireikšti geriausiems žmogaus jausmams atviriausia forma. Be to, vaikai tuo pačiu daro įtaką ir savo tėvams. Juk jei tėvai nekvalifikuoti žmonės, ne „kurti“, tai jie daug ko mokosi iš savo vaikų. Pirmiausia, vaikai drausmina tėvus, jei taip galima pasakyti. Vaikų akys dažnai netinka pasimesti, gėda blogai elgtis, negražu būti chamu, storžieviu ir panašiai.

Ir dar, kad „būtų linksna ir įdomu...“ Žinoma, to mums visiems reikia — ir vaikams, ir suaugusiems. Bet čia taip pat daug priklauso ir nuo paties vaiko, nuo žmogaus. Bet kurioje vietoje (net ir mokykloje ar namuose) žmogui gali būti gera ar bloga, nes tai susiję su savės suvokimu ir kito supratimu. O save surasti — tai labai sudėtinga. Bet tik save suradęs, lengviau gali kitą suprasti. Tada ir gimsta tas gyvenimo džiaugsmas, įdomumas, gerumas. Tuomet vaikui ir mokiniui būti įdomu, malonu ir gera. Džiugu būti sūnui ar dukrai. Kas čia gali padėti? Sunku pasakyti. Tai labai individualus dalykas. Juk yra žmonių (taip pat ir vaikų), kuriems visur gera, ir yra — kuriems niekur negerai, neįdomu. Kodėl?

Nepamirškime ir to, kad šiandien ne vienam reikia pereiti ir išbandymą solumu. Juk mes darome viską, kad vaikams nieko netrūktų. Ne

iš tėvų lopytų džinsų, madingų kailinių, batukų. Aš ne prieš madingus kailinius ir džinsus. Bet reikia, kad tai nebūtų pirmieji, svarbiausi dalykai. Stai nepilnametis Gintaras sako motinai: „Nupirk man mopedą. Jei ne — tai aš pavogsiu. Manęs nepilnamečio, už tai daug nebus, o tu sumokėsi baudą ir... už mopedą!“. Jam jau nesvarbu nei jo paties geras vardas, nei šeimos garbė. Jis taps vagimi, bet daiktą reikalingą jam (nebūtiną, nes niekur jam nereikia važiuoti. Tik po miestelį pirmyn-atgal) turės.

Turi. Mama nupirko. Pasakui prašė milicijos darbuotojo, kad atimtų. Bijo: vaikas užsigaus, gali užsimuš-

mavimas. Būtina, kad žinios, kaip reikia elgtis, susilietu su jausmu. Nuo emocinio pergyvenimo ir prasideda auklėjimas. Todėl, jei vaikas iš prigimties neturi to, ką visi kiti vaikai turi emocijų srityje, jis tampa sunkiai auklėjamiu. Pavyzdžiui, gali būti vaikų, kuriems yra pažeistas emocinių pergyvenimo mechanizmas. Tuomet jie nemoka įžiūrėti malonumo ar skausmo ateityje. Jiems perspektyviniai planai nesi-formuojami, nors pastangų gali būti dedama daug. Tai nepastovaus charakterio vaikai. Prie tokių viskas, kas bloga, tartum lipie limpa. Jie nesugeba surasti gyvenimo tikslo. O jei kartais ir

ŠEŠIAMEČIŲ MOKYMAS

Mūsų rajone praeitais mokslo metais mokyklose pirmą kartą buvo pradėti mokyti šešiamečiai. Parengiamąsias klases lankė 100 vaikų, o šiais mokslo metais šių klasių duris pravers apie 150 mažylių.

Jie bus ruošiami naujam gyvenimo etapui — mokymuisi. Tai sudėtingas uždavinys. Dabar sutrumpintas pradinio mokymosi laikas, naujos pradininių klasių programos kelia dar didesnius reikalavimus ne tik vaiko rengimui mokytis, bet ir jo gabumų bei jėgų ugdymui.

Jau praeitais mokslo metais šešiamečiai vaikai buvo grūdinami fiziškai, auklėjami doroviškai, estetiškai, buvo ugdoma jų kalba ir mąstymas, mokoma stebėti ir

analizuoti gamtos reiškinius ir visuomeninį gyvenimą, pratunami tinkamai elgtis kolektyve, skiepijama meilė mokymuisi.

Parengiamųjų klasių mokymo auklėjimo darbo plane svarbi vieta atitenka fizinės kultūros, muzikos klausymo, dainavimo, piešimo ir lipdymo, meninio ir techninio konstravimo, rašikiojo skaitymo užsiėmimams.

Ypatingas dėmesys skiriamas tiems užsiėmimams, kurių metu ugdomi higieniniai, kultūringo elgesio gatvėje, mokykloje, namuose ir kitose vietose bei savilarnos įgūdžiai. Formuojamas teisingas požiūris į gamtą ir visuomenę.

Šešiamečių supažindinimas su gamta labiausiai ugdo jų mąstymą. Gamta supa vaiką nuo mažų dienų. Susipažįstant su gamta, mokoma stebėti, gimsta įprotis daryti išvadas, tobulėja mintis. Kiekviena tokia pažintis su gamta — vaiko proto, kūrybingumo, jausmų ugdymo pamoka. Savo nepaprastumu, naujumu, įvairumu gamta veikia vaiką, sukelia nuostabą, norą daugiau sužinoti, mąstyti ir kalbėti.

Be to, vaikai, lankydamiesi parengiamąsias klases, gavo nemažai žinių iš gimtosios kalbos ir matematikos. Mažieji mokinukai be ypatingo įtempimo išmoko skaityti. Jų skaitymo įgūdžių lygis buvo toks, koks pasiekiamas dabartinės I klasės elementarinio laikotarpio pabaigoje. Šešiamečių mokyme gausu žaidimų. Vaikai, panaudojant žaidimus, išmoko daug rusų kalbos naujų žodžių, o svarbiausia, aktyviai įsijungė į pravedamus pokalbius apie šeimą, mokyklą ir kt.

Šešiamečių klases skiriaš

nuo kitų mokinių klasių-kabinelių. Čia ir spalvingi stendai, lentynos žaislų, nuolat veikiančios ir sistemingai keičiamos piešinių ir darbų parodos. Čia vaikučiai susipažįsta su vadovėliais, išmoksta naudotis rašymo priemonėmis. Siose klasėse kasdien skatinamas mažylių žingeidumas, čia atsiranda jų noras mokytis ir būti geru mokiniu. Jiems pažymių nerašoma, bet mokytojas negailėdavo pagyrimų už gerai atliktą darbą, o reikalaujant, nurodydavo jų padarytas klaidas, darbo trūkumus. Daug nuosirdumo parodė, mokant šešiamečius, Traupio aštuonmetės mokyklos mokytoja V. Gilvydienė, Skiemonių vidurinės mokyklos mokytoja S. Bartasevičiūtė.

Tačiau šiais mokslo metais dar ne visi vaikai, nelankančieji darželio, įtraukti mokyti parengiamosiose klasėse. Ateityje, kad sėkmingiau būtų sprendžiami mokyklai keliami mokomieji-auklėjamieji uždaviniai, reikalinga moksliškai pagrįsta priemonių sistema, užtikrinanti galimybę visiems šešiamečiams vaikams įsigyti atitinkamą visapusišką paruošimą mokyklai.

Todėl tie tėveliai, kurių vaikus mokytojai pakviečia į parengiamąsias klases, neatsisakykite, leiskite juos į mokyklą.

A. Ivaškevičienė
Anykščių rajono liaudies
švietimo skyriaus
metodinė

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

3 psl. 1980. VIII. 28

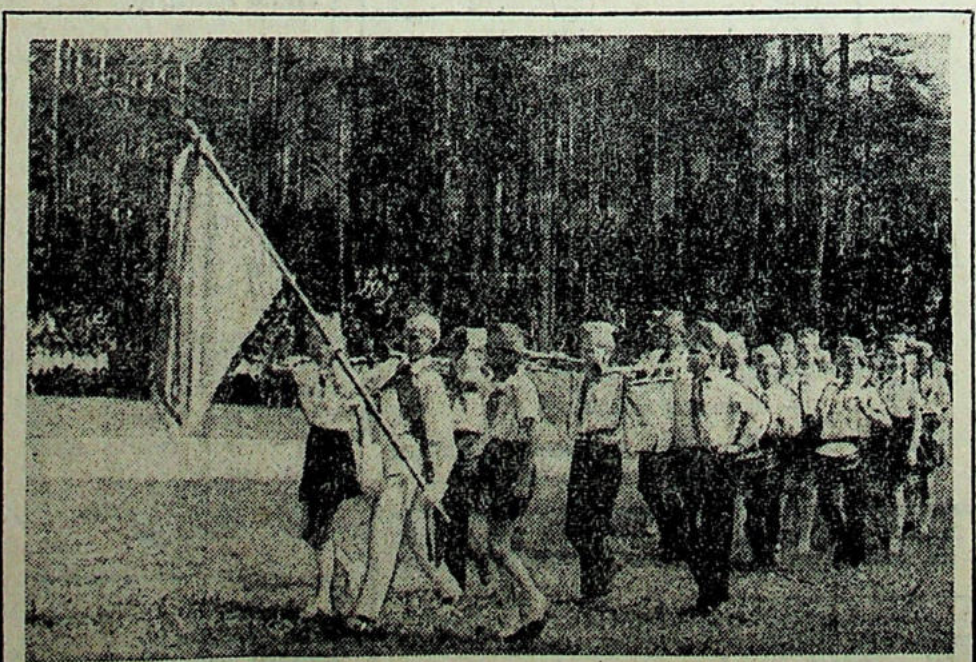
KALBA VAIKAI

Jolanta (3 metai) sėdi ant savo 78-nerių metų bobutės kelių ir atidžiai stebi jos veidą. Po to klausia: „Bobute, kodėl tavo veidas toks sulamdytas?“. Bobutė atsako: „Todėl, kad aš jau sena“. Tuomet Jolanta rimtai pataria: „Tai tu, bobute, paimek lygintuvą ir išlygink savo veidą!“.

Gintaras (4 metai), kuris visada pasilieka namuose su bobute, kai tėvai išeina į darbą, sužinojęs, kad jo draugas turi dvi bobutes ir vieną probobutę, kurią taip pat vadina bobute, susijaudinęs klausia savo bobutės: „Bobute, kodėl Giedrius turi tiek atsarginių bobučių, o aš turiu tik tavę vieną?“.

Valdukas (4 metai), išėjęs pasivaikščioti su tėte ir vėlymelyje pamatęs dvynukus, sujaudintas sako: „Žiūrėk, tėte, vėžimelyje mažylis ir dar vienas atsarginis!“.

Saulius (4,5 metų) turi vyresniąją sesutę ir broliuką. Mama sako jam: „Įdomu, ar ir tu, Sauliuk, neši iš mokyklos penketukus, kaip Rimutis ir Aušrelė?“. Saulius ramiai ir rimtai atsako mamai: „Būtinai! Jeigu man dūda, būtinai parnešiu!“.

Lik sveika, pionieriška vasara..

Vyt. Bagdono nuotr.

Visada sudėtinga ir nelengva Kad pribrestų ankštinės sėklos

Atkeltois žingsniais

Mes žinome, kad yra natūralus poreikis — noras, kad tave pastebėtų kiti. Kad kiti pamatytų, išgirstų. Būna atvejų, kad tas poreikis tampa svarbiausiu. Gali vėliau pavirsti ir socialiniu poreikiu — noras, kad visi tave pripažintų. Tokie vaikai ar žmonės, matydami kitų abejingumą, gali daug ką išsigalvoti, primeluoti, kad tik j juos atkreiptų dėmesį, kad savo asmenybę išskeltų. Sunku tokius vaikus auklėti. Jie žavisi mados kraštutinumais, tampa hipiais. Svarbu laiku pastebėti juos ir sudaryti sąlygas jiems tą poreikį — kad visai pastebėtų, patenkinti: įtraukti į saviveiklą, sportą, kur jie galėtų pasirodyti, pelnytų pripažinimą.

Kiekvienas žino, kad ką nors veikiant, visada atsiranda kliūtys, kurias reikia įveikti. Bet iš prigimties yra vaikų (paskui ir suau-

gusiųjų), kuriems tų kliūčių įveikimo emocinį pagrindą sudaro pykčio jausmas. Todėl kiekvieną kliūtį jie stengiasi įveikti agresyviu būdu: jėga, keiksmas, grubumas. Tokie vaikai gali užpulti ir stipresnį už save, gali mušti seną žmogų, jei tas padarė jiems pastabą. Jie neretai ir laimi dėl savo įniršio. Jie labai rūpinasi savimi, jautrūs savo organizmui, skausmui, dėmesingi stipresniems už save, linkę vadovauti, bet pripažįsta jėgos kultą. Saugo savo daiktus. Dėl menkinio gali sukelti peštynes. Būna ir kraštutinių atvejų — kai pyksta be jokios priežasties. Vaikšto, nežinodamas ant ko savo pyktį išlieti. Tokie suaugę dažnai pradeda gerti iki visiškai atsi- jungimo, kol nieko neprisi- mena. Lytinį poreikį dažnai tenkina su sadizmu. Tų vaikų atžvilgiu reikia elgtis atsargiai, ramlai. Stengtis neduoti priežasties jų pykčiui kilti.

Gali būti ir priešingas

bruožas — savęs galėjimo. Toks vaikas gali net susirgti, kad jo kiti galėtų, kad jį užjaustų.

Poreikio pagrindu gali būti ir baimės jausmas. Tokius vaikus reikia drąsinti, mokyti kažko siekti.

Cia paminėjau tik keletą pagrindinių poreikių pagrindus. Žinoma, yra daug ir kitų bruožų. Normaliam gi vaikui ar žmogui tos savybės yra normos ribose.

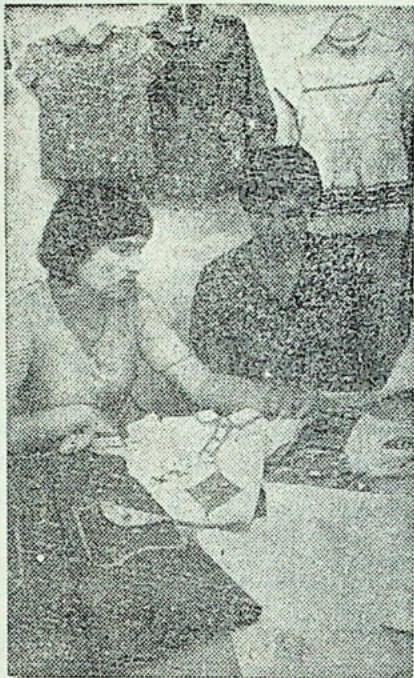
Apie vaikus, jų gyvenimo organizavimą reikia daug galvoti ir dirbti tai linkme. Juk vaikams priklauso ateitis. Ir kaip svarbu, kad j tą ateitį jie įžengtų tikrais žmonėmis — atsakingais už save ir už kitą, atsakingais už viską! O auklėti visada sudėtinga ir sunku.

J. Markuckas,
mokytojas

Vilniaus „Aušros“ fabriko kolektivas, lenktyniaudamas partijos XXVI suvažiavimo garbei, šiemet virš plano jau pasiūvo mažyliams drabužėlių už 300 tūkstančių rublių. Daugiau kaip trečdalis fabriko produkcijos žymima kokybės penkia- briaunio. Naujųjų modelių drabužėlių pasiūžymi spalvin- gumu, jų apdai- lai plačiau nau- dojamose aplika- cijos, margintos medžiagos.

NUOTRAU- KOJE: (iš kai- rės) eksperimentinio baro brigadininkė M. Sabaliauskienė ir konstruktorė G. Žeromskienė ruošia naujus modelius gamybai.

A. Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Kina žiūrovui

„All Babos ir keturioliasdešimtys plešikų nuotykių“

Slame spalvingame renginyje, kupiname senovės Rytų žavesio ir melodingos muzikos, atgimsta garščiųjų „Tūkstančio ir vienos nakties“ pasakų stebuklai. Istori- ja apie tai, kaip gudrus ir linksmas medikirtys Ali Baba nukniaukė milžiniškus tur- tus iš kraugeriškų plešikų

panosės, kad pastatytų už- tvanką ir paprastiems žmo- nės duotų gyvybę teikian- čio vandens, tik baigiamoji dalis. O prieš tai autorių dė- ka Ali Baba atsidurs Indi- joje, įsimylės princesę Mar- džiną ir... Beja, kaip ir kiek- vienoje pasakoje, čia gausu nėtikėčiausių veiksmo posū- klių, neįtikinamiausių stebuk- lų. O finalą įspėti nesunku: gėris nugalė, ydos susilaukia pelnyto atpildo.

Vaidina: Dharmendra, Che- ma Malini, Rolanas Bykovas, Zakiras Muchamedžianovas ir kt. Bendra „Uzbekfilmo“ ir Indijos gamyba.

St. Jasiulionienė

Anykščių rajono kinų
direkcijos redaktorė

SPORTAS

Kalvarijoje pralaimėta

Anykščių „Automobilisto“ futbolo komanda buvo išvy- kusi žaisti eilinių antrojo ra- to LTSR „A“ grupės „Nemu- no“ čempionato futbolo rungtynių į Kalvariją. Ten jie susitiko su vietos „Tary- bų Lietuvos“ vienuolike.

Zaidimui prasidėjus anyk- štenams nesisekė. Buvo pa- daryta daug klaidų, todėl Kalvarijos komandai buvo progų įmušti įvarčius.

Susitikimas tarp Kalvari- jos „Tarybų Lietuvos“ ir Anykščių „Automobilisto“ komandų baigėsi 5:1 Kalva- rijos komandos naudai.

A. Nemickas

ŽINIOS

APIE PIENO GAMYBĄ IR PRIMELŽIMĄ IS KARVES

1980 m. rugpjūčio 18–25 dienomis

Okio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc., lyginant su 1979 m.	Iš karvės kg			Okio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc., lyginant su 1979 m.	Iš karvės kg		
		per parą	+,-, lygi- nant su 1979 m.				per parą	+,-, lygi- nant su 1979 m.	
Andrioniškis	99,8	9,9	+0,2		Surdegis	98	9,1	-0,2	
„Anykščių šilėlis“	106	12,0	+0,5		Svėdasai	98	10,7	-0,5	
„Ateitis“	98	10,0	-0,1		„Svyturys“	102	13,9	+0,6	
„Atžalynas“	106	10,0	+0,6		„Už taiką“	100	10,3	-0,5	
„Aukštakalnis“	112	10,1	+1,3		„Vienybė“	105	10,1	+0,2	
„Aušra“	106	9,7	+0,5		Kolūkiuose:	102	10,6	+0,2	
Cerniachovskio	99	10,9	-		Jakšišio t. ūkis	96	10,0	-0,6	
„Gimtoji žemė“	105	11,7	+0,4		Naujasodžio t. ūkis	106	9,0	+0,7	
„Gintaras“	97	9,6	-0,3		Raguvelės t. ūkis	99,9	8,6	+0,1	
K. Staro	106	11,7	+0,3		Stakūniškio t. ūkis	89	8,3	-0,9	
Kurkliai	122	10,4	+2,0		Sodininkystės t. ūkis	107	11,7	+0,5	
„Lenino keliu“	102	12,1	+0,1		Elmininkų eksp. ūkis	104	10,0	+0,4	
Levaniškis	102	12,1	-0,1		Valstyb. ūkiuose:	101	9,6	-	
M. Melnikaitės	94	9,6	-0,8		Aknystų pagalb. ūkis	106	11,1	+0,4	
„Nėvėžis“	*	10,6	+0,7		RAJONE:	101	10,4	+0,1	
„Pirmyn į komunizmą“	107	11,6	+0,7		* — duomenys nelyginami.				
„Puntukas“	98	10,4	-0,4		Anykščių rajono Valstybinės statistikos informacinė skaičiavimo stotis				
Skiemonys	*	9,4	-0,5						

Specialistas Rajaria

Ūkiai gavo didesnius fondus amoniakinio vandens ir juo stipriai patęsė ankštiniams kultūroms skirtas dirvas.

Apžiūrėjus mišinius, pasė- tus gegužės mėnesį, matyti, kad ankštinių viršūnės dar tebežydi, tačiau vidurinės ir apatinės ankštys jau pilnos. Nors ir bus giedri orai, šios ankštys subręs tik per mė- nesį laiko. Tuo metu — rug- sėjo pabaigoje, spalio pra- džioje visada būna orai drėgnesni ir derliaus doroi- mo sąlygos dar pablogėja, ne visada galima pjauti tie- sioginiu kombainavimu. To- dėl brendimo paspartinimui, nieko nelaukiant, pašėlus būtina defolijuoti. Defoliavi- mui rajone turime magnio chlorato, kurio kiekvienam hektarui sunaudojame po 10 kg techniško preparato. Jei defoliuojant pasitaikys drėg- ni ir šalti orai, šio defolian- to veikimui pastiprinti būti- na į tirpalą įdėti 15–20 kg

amonio salietros.

Siais metais rajone yra ir dar papildomai gausime la- bai efektyvaus defolianto reglono. Jis džioviną auga- lus dar greičiau už magnio chloratą. Purškimui naudo- jamas 0,2 proc. koncentraci- jos tirpalas. Naudojant šio preparato ir didesnę kon- centraciją, nei daigumas, nei grūdų derlius nenukencia. Lubinų, mišinių defoliaciją atlikti nėra sudėtinga, tačiau atlikti pupų defoliaciją — sunku. Kadangi pupas teau- gina „Gintaro“ kolūkis ir Jakšišio tarybinis ūkis, pa- sitelkti į talką aviaciją eko- nomiškai neapsimoka. Tokiu atveju patartina defoliuoti ventilatoriniais purkštuvais.

Tokia pat chemikalų nau- dojimo tvarka yra ir desi- kuojant dobius. Tinkamiaus- sias chemikalus yra regio- nas. Jį jau kelintį metų naudoja „Lenino keliu“ kol- ūkis, kuris specializuojasi daugiamečių žolių sėklinin- kystėje. Dobių desikavimo nauda yra akivaizdi.

V. Baranauskienė

Rajono gamybinio
agrocheminio susivienijimo
vyr. agronomė

UŽSIENYJE

● Kaip oficialūs Genera- linės Asamblėjos dokumentai SNO būstinėje išplatinti TSRS užsienio reikalų mi- nistro A. Gromykos laiškas SNO generaliniam sekreto- riui K. Valdheimui dėl Ta- rybų Sąjungos pasiūlymo įtraukti į SNO Generalinės Asamblėjos 35-osios sesijos darbotvarkę klausimą „Dėl istorinės valstybių atsako- mybės už Žemės gamtos iš-“

saugojimą dabartinė ir bū- simoms kartoms“ ir SNO Generalinės Asamblėjos re- zoliucijos projektas šiuo klausimu.

● Pasaulinė profsąjungų federacija — daugiau kaip 70 pasaulio šalių profsąjun- gų centrų susivienijimas pa- ragino surengti visos Euro- pos darbo žmonių profesinių organizacijų konferenciją įtempimo mažinimo ir nusl- ginklavimo klausimais.

(TASS-ELTA)

Redaktorius ST. VINCIONAS

Anykščių rajono Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinatui reikalingi: fotografai spalvotai ir juodai-bal- tai fotografijai, darbininkas minkštų baldų remontui ir automašinių sėdynių aptraukimui; butų remonto brigadai — dalytojai, mūrininkai, dailidės, staliai, krosnininkai, skardininkas, šaltkalvis-elektrikas; betono cechams — be- tonuotojai, darbininkas prie betono maišyklės, darbinin- kai granito ir teracinių paminklų gamybai, raidžių kalė- jas darbai Anykščiuose, darbininkai darbu su granito pjovimo staklėmis, sunkių viršutinių drabužių, siuvėjai, mezgėjos, špuliuotoja, dailininkai-ispildytojai, kūrikai skalbyklai ir pirčiai, stropuotojas, vyr. darbų vykdytojas, kasininkai-užsakymų priėmėjai, turintieji buhalterinės ap- skaitos specialybę.

Direktorius

Reikosa

Nuoširdžiai dėkojame ra- jono Kultūros skyriaus, Kul- tūros rūmų, Kultūros dar- buotojų profsąjungos rajoni- nio komiteto, Komunalinių įmonių, Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinatų ir kitų organizacijų darbuoto- jams, giminiams bei artimie- siams ir visiems, kurie už- jautė ir padėjo mums skau- džią valandą, netekus sūne- lio Artūro.

Regina ir Rimantas
Budavičiai

Latvijos TSR Bauskės ra- jono kolūkis „Uzvara“ su- perka nestandartinius obuo- lius. Kaina pagal susitarimą. Esant reikalui, aprūpinama transportu.

Kreiptis: Bauskė, telefonai 5-63-49 arba 5-62-22.

Pirmininkas

Reikalinga

Anykščių sviesto gamyk- lai skubiai reikalingi šių specialybių darbininkai: elektrikai, vairuotojai, ener- getinio baro meistras, kūr- kas, gamybos darbininkai.

Direktorius

Traupio aštuonmetės mokyklos mokiniai ir mo- kytojai nuoširdžiai užjau- čia VIRGUTĘ KIZYTĘ ir VIDUTĮ KIZĮ, mirus my- limai mamytel.

Anykščių dujų ūkio eks- ploataavimo kontorai reika- lingi vairuotojai ir šaltkal- viai (gali būti pensijinio amžiaus).
Dėl darbo sąlygų kreipti- adresu: Anykščiai, Ubagevi- čiaus 11, telefonas 5-12-85.

PAŠUKITE IR SKAMBINKITE

Rinko Panevėžio spaustuvs Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuvs, J. Janonio 31. Spausdi- nama rotacine mašina. Indeksas 87262.

Išeina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.239 Užsak. Nr. 1380